

Sygn. akt I PK 273/14

POSTANOWIENIE

Dnia 19 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z powództwa B. L.
przeciwko Zespołowi Szkół. z siedzibą w B.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 19 maja 2015 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w Bielsku-Białej
z dnia 27 marca 2014 r., sygn. akt VI Pa 34/14,

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- II. zasądza od B. L. na rzecz Zespołu Szkół. w B. kwotę 120
(sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 marca 2014 r. Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej oddalił apelację B. L. od wyroku Sądu Rejonowy w Bielsku-Białej z dnia 26 listopada 2013 r., którym oddalono jego powództwo przeciwko Zespołowi Szkół. w B. o przywrócenie do pracy.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił naruszenie prawa materialnego i procesowego poprzez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a w szczególności: 1) art. 391 § 1 w związku art. 328 § 2 k.p.c. oraz art. 218 i art. 382,

art. 233 k.p.c. w związku z art. 20 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela polegające na przyjęciu, że pozwany był uprawniony do rozwiązania umowy o pracę z powodem, podczas gdy Sądy obu instancji nie dokonały ustalenia stanu faktycznego; 2) art. 20 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela polegające na przyjęciu, że: a) u pozwanego doszło do sytuacji zmian organizacyjnych uzasadniających redukcję zatrudnienia; b) podstawą do rozwiązania umowy o pracę mogą być prognozy, które okazały się błędne; c) zmiany organizacyjne powodujące zmniejszenie liczby oddziałów w szkole uniemożliwiające dalsze zatrudnianie nauczyciela w pełnym wymiarze uzasadniają zwolnienie powoda; d) uzasadnionym był wybór do zwolnienia powoda.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono po pierwsze - jej oczywistą zasadnością w zakresie braku uzasadnienia faktycznego dotyczącego zastosowania art. 20 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela oraz po drugie - występowaniem istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzebą wyjaśnienia przepisów budzących poważne wątpliwości „czy podstawą do zastosowania art. 20 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela mogą być prognozy, które ostatecznie okazały się całkowicie błędne oraz czy podstawą uzasadniającą rozwiązanie stosunku pracy w oparciu o ten przepis mogą być tylko okoliczności istniejące w chwili składania tego oświadczenia (nie natomiast zaistniałe później) i czy Sąd winien brać pod uwagę pełną redukcję zatrudnienia u pozwanego dokonaną w chwili składania oświadczenia (zwolnienie dwóch z czterech nauczycieli wychowania fizycznego)”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie

występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego, kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia.

Skarżący nie odnosi się do tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność, gdyż po pierwsze - nie przeprowadza jakiegokolwiek wyводу jurydycznego dla wykazania istnienia tej przesłanki z uwagi na „brak uzasadnienia faktycznego dotyczącego zastosowania

art. 20 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela”, a po drugie - nawet nie wskazuje przepisów prawa procesowego, których obraza przez Sąd drugiej instancji byłaby tego rodzaju, że spowodowałyby uwzględnienie skargi kasacyjnej. Sąd Najwyższy na etapie przedsądu nie jest ani uprawniony, ani zobowiązany do domyslenia, o jakie przepisy skarżącemu chodzi, ani też do ich poszukiwania w podstawach kasacyjnych oraz ich uzasadnieniu.

Skarżący nie wykazał również występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wyłaniającego się na tle art. 20 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela ani potrzeby wykładni tego przepisu z uwagi na poważne wątpliwości, jakie - w ocenie skarżącego - przepis ten ma budzić.

W pierwszym rzędzie należy przypomnieć, że zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wnioski o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51). Z kolei odwołanie się do przesłanki istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości (ze wskazaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają), nie doczekał się wykładni, bądź że jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12 poz. 151 i z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, niepublikowane). Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne

zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Ponadto rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego lub wątpliwości interpretacyjnych nie może się sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty skarżącego skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP-wkładka 2003 nr 13, poz. 5).

Skarżący, poza sformułowaniem wątpliwości wyłaniających się - jego zdaniem - na tle art. 20 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela, nie przeprowadza żadnego wyводу prawnego dla wykazania, że istotnie wymagają one zaangażowania Sądu Najwyższego. Sąd Najwyższy na etapie przedsądu nie jest zobowiązany do poszukiwania takich okoliczności w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych i formułowania za skarżącego prawidłowego wniosku w tym zakresie.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.